

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Cap. I. De consecratione ecclesiæ, cæmeterii, altaris & calicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ces Principi debita pro ejusdem sustentatione vel pro communi utilitate reipublice procuranda, vel malo ejusdem avertendo. Unde etiam lex imponens & precipiens istiusmodi exactiones non est lex pure pœnalis (qualis lex aliàs juxta communem non obligat in conscientia) sed lex pœnalis mixta, nimirum obligans sub culpa simul; cum pœna adjecta legi, non tollat seu impediatur, si quam habet obligationem ad culpam, uti patet in lege vetante, furtum, homicidium &c. sed neque præsumendum intentionem principum imponentium vectigalia justa ad decentem sui sustentationem vel pro bono communi, quod alià viâ obtineri nequit, non esse

obligare sub culpa, dum ad hoc præcipiendum dirigitur à lege divina & naturali; talem enim rationabilem præsumptionem generare non potest consuetudo, quâ passim pro merè pœnali habentur impositiones tributorum, & sine scrupulo violentur. Quàm diu contrarium fit à timentibus Deum exactè ea solventibus, dum sciunt se ad sustentandum principem malumque commune avertendum obligari, contra quos in præjudicium communitatis adduci non debent pro exemplo facta aliorum. De tributis impostis Ecclesiasticis à Principibus laicis, uti & de gabellis. vide Delb. *de immunit. in indice*, & dicitur à nobis infra.

TITULUS XL.

De consecratione Ecclesie vel altaris.

CAPUT I.

De consecratione Ecclesie, Cæmeterii, Altaris & Calicis.

Quest. 949. Quid veniat hic nomine Ecclesia, & qualiter distinguatur à Basilica?

Resp. Ad primum: Tametsi spectato Etymo nominis *Ecclesia* significet Christianorum Catholicorum cœtum seu congregationem, *can. 7. dist. 1. de consecrat.* in sensu tamen *hujus tit.* & juxta *can. 8. & 17. dist. cit.* significat ædem sacram, in qua fideles ad audiendum verbum Dei & percipiendâ sacramenta congregantur.

2. Resp. Ad secundum: Tametsi spectando nominis etymon aliqui cum Barb. *jur. Eccl. l. 2. c. 1. n. 10.* & Fagn. *in cit. c. 7. n. 4.* Basilicas vocent eas tantum Ecclesias, quæ à regibus summisque Principibus extructæ, dotatæ, ut plerumque sunt Patriarchales, metropolitanæ, Cathedrales. Dum tamen hujus aut alterius differentie fundamentum in jure communi requiratur ab aliis communiter promiscuè ferè & pro Synonymicis accipiuntur Basilicæ aliæque Ecclesiæ, cui acceptationi ipsa jura suffragantur ut constat ex *can. omnes Basilica. 16. q. 7. can. non oportet. dist. 42. & c. fin. de Eccles. adif.*

Quest. 950. Quid sit consecratio Ecclesie, & qua inter hanc & benedictionem Ecclesie distinctio.

Resp. Consecratio Ecclesie est ejusdem dicatio seu dedicatio ad cultum divinum speciali ritu à legitimo ministro facta ad hoc, ut populus Christianus opera religionis in ea rite exercet. Reiffenst. *h. t. n. 1.* cum communi. Qualis etsi suo modo dici quoque posset ejusdem benedictio, inter hanc tamen & illam hæc est præcipua differentia; quòd consecratio inhereat parietibus, sive illorum interiori cruxta, quæ sacro oleo linitur appictisque crucibus signatur: benedictio verò inhereat solo

seu pavimento, quod aspergitur aqua benedicta, juxta *Pontif. Rom. tit. de benedict. & consecrat. Eccles.* unde etiam parietibus corruentibus aut etiam solummodò interiùs decrustatis amittitur Ecclesie consecratio. *can. Ecclesiis. 19. dist. 1.* non tamen benedictio. De quo plura in sequentibus ex professo.

Quest. 951. Ecclesia num consecranda ante constitutam & collatam ei dotem competentem; & quænam illa?

Resp. Ad primum: Ecclesia fundanda seu ædificanda non est, nisi priùs competens dos assignata, & si id factum non est, adhuc consecrari licitè non potest, nisi ei de dote provifum fuerit, ita ut ad hæc deinceps fundator, vel qui fecit eam consecrari, ex debito vel quasi contractu teneantur non secus ac juxta *c. 16. de præbend.* qui aliquem SS. Ordinibus curavit initiari, obligatur ei providere de titulo sustentationis. Pro ut hæc habentur *c. 8. h. t. can. nemo. 9. de consec. dist. 1. can. 1. caus. 1. q. 2.* Auth. *de SS. Eccles. §. si quis autem. collat. 9.* ac proinde conceditur contra eum condictio ex *cit. c. 8.* vi cujus ad id etiam laicus fundator à iudice Ecclesiastico compelli possit ut Host. Abb. *Pirh. ll. mox. citandis.* ubi verò id non potest fundator, vel qui eam consecrari fecit, tenetur ad id Episcopus consecrans vel ex bonis Ecclesie suæ, si sine gravi hujus læsione id fieri possit. Arg. *c. Apostolica. de donat.* vel ex patrimonio suo, ut cum Host. *in cit. c. 8. v. tanquam ex debito.* & Abb. *ibid. num. 2. & 3.* limitatur tamen responsio in Ecclesiis mendicantium & Ecclesiis ædificatis in monasterio habente sufficientes redditus. Sylv. *v. Ecclesia 2. q. 2.* Azor. *p. 2. l. 9. c. 3. q. 7. in fine.* Pirh. *loc. cit. in fine.* Reiffenst. *h. t. num. 6.* & DD. communiter, *inc. 1. de censib.*

SS ff 3

2. Resp.

2. Resp. Ad secundum: Dos competens censetur ea, quæ sufficit pro luminaribus *c. 1. caus. 1. g. 2.* & ad honestam sustentationem presbyteri seu parochi cum uno Clerico ministro si parochialis est, aut capella *c. nemo. dist. 1. de consecr. juncta Gl. v. custodum.* & si fuerit Ecclesia collegiata, juxta numerum Clericorum & ministrorum in ea instituendorum & qualitatem collegii *cit. c. caus. 1. n. 2.* habitâ ratione decimarum, oblationum aliarumque obventionum ministris Ecclesiæ de jure competentium. Non tamen ab initio dos tanta requiritur, quæ etiam sufficiat ad hospitalitatem exercendam & jura Episcopalia solvenda, utpote ad quæ præstanda Ecclesia impotens non tenetur, nisi ad pinguiorem fortunam pervenerit. ita Sylv. Azor. Pirh. Reiffenst. *h. cit. Arg. c. cum dilectus, de consuetud.*

Quest. 952. An & qualiter Ecclesia destructa seu execrata, vel etiam amplificata de novo consecranda sit.

1. Resp. Primò: Ecclesiam consecratam tunc censeri execratam seu amisisse consecrationem, ut nova consecratione egeat, non tantum quando totum illius ædificium, id est, quò ad tectum & parietes aut majorem horum partem simul, sive fortitudo, sive consulto collapsum exutum aut dirutum est. Idque, etiam si ex iisdem lapidibus sit re-ædificata, quia tunc nec physicè nec moraliter est eadem Ecclesia, quæ erat antea, ita Abb. in *c. proposuisti h. t. num. 8.* Sylv. *V. Consecratio. 2. g. 4.* Azor. *p. 2. c. 4. g. 5.* Barbof. *de off. & pot. Episc. allegat. 27. n. 13.* Delb. *de immunit. Eccl. c. 2. Du. 2. f. 14. n. 1.* Pirh. *n. 9.* & alii communiter, pro ut sumitur ex *c. de fabrica. dist. 1. de consecrat. V. innovata.* Verùm etiam amisisse consecrationem & iterato consecrandam; dum parietes illius interiores extoto vel majore eorum parte etiam citra eorum ruinam exusti, devastati, abradi; quia, ut dictum, consecratio consistit in interiore superficie parietum Chrismate illita & Crucibus depicta. Abb. *l. c. n. 7.* Sylv. Azor. *l. c.* Pirh. *n. 8.* Delb. *l. c. n. 9.* Secus tamen est, seu non censetur execrata, si alia opera lignea, etiam totum tectum Ecclesiæ, conflagraverunt, aut aliâ causâ diruta. AA. iidem. Uti etiam juxta probabiliorem contra Innoc. in *rub. h. t. n. 1.* Host. *ibidem.* Abb. *l. c. n. 8.* (quorum sententiam probabilem censet Delb. *l. c. n. 18.* saltem quando ex intentione omnes vel penè omnes parietes reparandi, unus post alium intermisso missæ sacrificio, quasi continuatis operis unus post alium dejecit & reparatur, tenent Sylv. *l. c.* Azor. *l. c. g. 6.* Barbof. *l. c. n. 19.* & *inc. 6. h. t. n. 3.* Pirh. *n. 9.* Reiffenst. *n. 12.* Engels. *h. t. n. 2.* Delb. *l. c. n. 19.* & 20. Suar. *p. 3. d. 81. f. 3. cas. 6.* Laym. *l. 5. tr. 5. c. 5. n. 16.* Wiefn. *h. t. n. 24.* & alii cum Gl. in *c. proposuisti. h. t. V. reconciliari.* Ecclesia non eget nova consecratione, quando non simul, sed per partes minores paulatim deficit, ita successivè, etiam, ut nulla pars ex priore ædificio superlit, modo partes illæ collapsæ statim restaurentur ex ea ratione, quod in eo casu Ecclesia per partes illas minores continuò restauratas semper censeatur eadem non tantum moraliter & per fictionem aliquam, sed etiam juxta veritatem rei, sicut non solum secundum canones & jura, sed etiam secundum veritatem navis, quæ per partes reparatur, est eadem, quæ fuit ante *l. 24. ff. de legat. 1.* sicut eadem est civitas, cujus civibus successivè mortuis alii paulatim substituti per *l. propo-*

nebatur ff. de judic. Idem homo etiam, quò ad Corpus, cujus partes aliquibus quotidie calore nativo absumptis novæ generantur. Idem manet oleum consecratum, cui paulatim deficienti modicum quid olei non consecrati affunditur, consecratione extendente se ad oleum non consecratum affusum, dum sacrum veluti dignius trahat ad se non sacrum *c. quod in dubiis in fine, h. t.* Idem est seu non amittitur consecratio, si de crustatio parietum non fiat simul aut uno die, sed per diem aut hebdomadarum spatium. Delb. *l. c. n. 10.* qui etiam *n. 12.* cum Vasq. *3. p. d. 233. c. 4. n. 34.* ait, multò minùs amitti consecrationem ob solam dealbationem interioris superficie; cum sic crusta, in qua fit consecratio, permaneat, opus tamen esse in hoc casu aliqua reconciliatione aspergendo nimirum partibus illis mox à reparatione aquam benedictam censent aliqui cum Barb. *l. c.* Arg. *cit. can. de fabrica. de consecrat. dist. 1.* quod etsi nullo jure expressum habeatur, esse tamen tutius & magis pium tradunt Host. in *c. proposuisti. h. t.* & Sylv. *V. consecratio 2. g. 2. in fine.* apud Pirh. *cit. n. 9. in fine.*

2. Resp. Secundò. Idem est de Ecclesia consecrata ex post amplificata sive in latitudine sive in longitudine aut etiam amplitudine, ut ea non egeat nova consecratione, si pars addita sit minor veteri remanente, secus si sit eâ major. Delb. *l. c. n. 16.* Azor. *l. c. g. 6.* Barbof. *l. c.* Alleg. *27. n. 19.* Engels. *h. t. n. 2.* Reiffenst. *n. 14.* Arg. *cit. c. de fabrica.* & exemplo olei sacri vel aquæ benedictæ, cui affunditur pars minor olei vel aquæ non benedictæ.

Quest. 953. Consecratio Ecclesiæ an & quando iteranda?

Resp. Ecclesiæ (idem est de altari) consecrationem, ubi de ea facta & per execrationem illius non amissa constat, non esse iterandam, sumitur ex *can. Ecclesiis. 19. dist. 1. de consecrat. & can. de fabrica.* & pro communi quasi regula habent Gl. in *cit. c. V. parietibus.* Sylv. *c. consecrat. 2. g. 4.* Barb. *cit. Alleg. 27. num. 12.* aliisque. Ubi tamen constat consecratam quidem, sed non rite nimirum non adhibitâ formâ præscriptâ ordinationibus Ecclesiasticis, de novo consecrandam; cum defectus formæ actum annullat, & aliquid non fieri & non rite fieri sint paria. Idem est, seu Ecclesia consecranda est, ut Masc. *de probat. concl. 413. & 683. à n. 1.* Barb. *l. c. à n. 5.* Wiefn. *h. t. n. 18.* Si ignoretur, quòd unquam consecrata fuerit, vel etiam de eo dubitetur; cum facta, quale quid est consecratio, non præsumantur; imò præsumantur non facta, eò quòd adhibitâ conveniente inquisitione desuper nihil appareat, neque ex libris antiquis, neque ex instrumentis Ecclesiæ, aut literis incriptis tabulis marmoreis vel aeneis, neque ex communi existimatione aut fama, testiumve depositione aliisve indicis, ex quibus aliàs, etiam ex testimonio, unius solius fide digni sufficienter probari possunt ea, in quibus non agitur de damno seu præjudicio tertii, ut Mascard. *de probat. in proem. g. 14. n. 14.* Farinac. *pr. crim. g. 63. n. 26.* Reiffenst. *h. t. n. 10.* Arg. *can. 110. de consecr. dist. 4.* ubi unus testis ad probandum Baptismum esse collatum sufficit in dubio.

Quest. 954. à quo consecranda vel benedicenda Ecclesia?

1. Resp. primò: Consecrari non potest nisi ab Episcopo. *c. nemo. & c. nullus, de consecrat. dist. 1.* & quidem non nisi ab Episcopo proprio illius diocesis,

nis, nisi tamen ab hoc Episcopus alienus habeat licentiam Arg. c. 2. h. t. & si id fecerit, consecratio quidem ab eo facta est valida, peccat tamen & puniendus cessatione per annum unum à missarum celebratione Abb. in cit. c. n. 2. Wiestn. h. t. n. 8. juxta c. Episcopus. caus. 7. q. 1. uti & ipso jure suspensus ab exercitio pontificalium ex Decreto Trid. sess. 6. c. 5. de reform.

2. Resp. Secundò: Sed neque ab Episcopo alteri non Episcopo delegari seu committi potest ea potestas consecrandi; cum non sit potestas jurisdictionis, sed Ordinis Episcopalis c. aqua. 9. h. t. Sylv. v. consecratio 2. q. 1. Azor. p. 2. l. 9. c. 4. q. 1. Pirh. h. t. n. 1. eum communi, adeoque nec suo Vicario generali. ut Delb. de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. f. 10. n. 2. citatis S. Antonin. Sylv. Henric. nisi is fortè esset Episcopus aliquis titularis. Potest tamen papa non tantum tali Vicario non Episcopo, aliive simplici sacerdoti, sed & Episcopo nondum consecrato, quin & necdum sacerdoti ex plenitudine suae potestatis committere hanc potestatem consecrandi, etsi ea sit ordinis, cuius ordinarius Minister est Episcopus, ita Avita de censur. p. 5. d. 7. du. 4. Sayr. l. 5. c. 16. n. 31. Henric. l. 9. c. 27. n. 6. Filliuc. Tom. 2. Tr. 1. c. 4. num. 118. & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. n. 4. & seg. qui etiam n. 8. addit, sibi non placere sententiam Sylvii in 3. p. q. 83. a. 3. Sa. V. Ecclesian. 20. Victoris & aliorum docentium, quòd si Ecclesia prius consecrata egeat reconciliatione, Episcopus hanc reconciliationem committere possit simplici sacerdoti. Quòd multò magis dicendum de Ecclesia quae primam consecrationem per execrationem amisit, adeoque necessaria est nova consecratio non sufficiente reconciliatione.

3. Resp. Tertio: Neque jure communi competit benedictio Ecclesiarum non Episcopis. Bene tamen ex privilegio speciali Papae concessio per Leonem X. superioribus Fratrum minorum puta Generalibus, Provincialibus, Custodibus, Guardianis, legato per barbos. cit. alleg. 27. n. 44. Pellizar. Tom. 2. Tr. 8. c. 5. n. 67. Rodriq. Tom. 1. qq. regul. q. 9. a. 2. Mirand. in man. Pralat. Tom. 2. q. 39. a. 1. concl. 3. Et sic etiam competente aliis regularibus communicantibus in eorum privilegiis. Henric. cit. n. 6. lit. D. Laym. l. c. n. 12. Dian. p. 4. tr. 4. res. 91. Reiffenst. h. t. n. 9. Delb. l. c. n. 10. citatis pluribus aliis, pro ut ipsum constat ex compend. privileg. Societatis V. Ecclesia §. 2. ut nimirum Ecclesias & oratoria cæmisteria sui Ordinis, ubi polluta, reconciliare possint aqua ab Episcopo vel etiam suis praelatis benedicta, ut Delb. citatque ab eo. Quin & solenniter benedicere Ecclesias easdem nunquam adhuc consecratas, & deputare ad peragenda in iis divina donec consecrentur, ut expressè Reiffenst. l. c. limitat nihilominus hoc Leonis privilegium quò ad primum Delb. n. 11. & seg. ad casus ubi Episcopus defunctus aut depositus, vel renuntiavit aut etiam quocunque modo absens seu distans est ad duas dietas (quae qualiter computandæ, non conveniunt AA. ut videre est apud eundem à n. 12.) ab Ecclesia reconcilianda, quamvis hæc ipsa limitatio non ad ipsam reconciliationem, sed quò ad aquam benedicendam à superioribus regularibus restringenda videtur, pro ut colligitur ex compend. privileg. Societ. l. c. dum ibi dicitur; præsertim in locis remotis, ubi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non possunt, quò ad alterum verò, sive quòd solenniter Ecclesias non consecratas solenniter benedicere possint ad casum, dum Episcopi id facere nolunt vel negligunt.

4. Resp. Quarto: De cætero si Ecclesia, quae solum benedicta vel autoritate Episcopi ad divina officia deputata est, violetur, posse eam à simplice sacerdote, etiam regulari, & citra privilegium, quin & citra necessitatem petendi licentiam ab Episcopo, reconciliari ut probatur ex c. si Ecclesia. de consecrat. Eccles. (quamvis decens & consulum eam peteret ab Episcopo ejusve Vicario, qui etiam, ut cum communi D. Thom. Sotus, Henric. Avila, Suar. de Lug. citati à Delb. l. c. n. 20. & 21. ob necessitatem aliquam dispensare possunt, ut in Ecclesia polluta celebrari queat) tradunt Abb. in cit. c. si Ecclesia num. 3. Nav. l. 3. conf. 1. de consecrat. Eccles. Avila l. c. du. 3. Tamb. de jur. Abb. Tom. 1. D. 23. q. 10. n. 11. Barbof. de potest. Episc. p. 2. alleg. 28. n. 17. Dian. p. 4. tr. 4. res. 91. de Lugo & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. n. 17. qui etiam n. 22. & 23. ait, tantam esse posse necessitatem, ut, si non sit aditus ad Ordinarium, possit in illa Ecclesia polluta, antequam reconcilietur, celebrari. v. g. si in die festo populus non haberet aliam Ecclesiam, in qua missam audiret.

Quest. 955. Quo die & tempore consecrari possit Ecclesia.

Resp. Quamvis Ecclesie rita solenni consecrari non soleant, nisi die dominico aut festo, id tamen de jure necessè non est, sed potest consecrari quocunque die feriato. ita juxta c. 2. h. t. & Pontif. Rom. tit. de benedict. & consecrat. Eccl. Extra tempus tamen interdicti Ecclesiastici. Sylv. V. consecratio. 2. q. 2. Azor. p. 2. l. 9. c. 4. q. 3. & Gl. de off. Episc. c. 28. n. 2. Pirh. h. t. n. 2. Wiestn. n. 13. Barbof. cit. alleg. 27. n. 2. & in cit. c. 2. n. 4. fieri tamen debet sub sacrificio missæ (quod vel ipse Episcopus consecrator, vel alius illo consecrante, celebrat. Gonz. in cit. c. 2. num. 2. Wiestn. l. c.) quamvis hoc ipsum non sit de valore consecrationis, sed solum de præcepto & consuetudine can. omnes. & can. de fabrica. dist. 1. de consecrat. Pirh. n. 3.

Quest. 956. Quid sit de Altaris consecratione?

1. Resp. Primo: prænotandum, altare aliud esse fixum, aliud mobile. Fixum seu stabile illud est, dum tota mensa superior lapidea, super qua sacrificium celebratur, alicui basi ex uno saxo vel pluribus lateribus coctis calce aliove modo stabiliter affigitur, ita ut superior mensa & inferior basis simul componant universum altare, ipsa conjuncturâ principaliter constituyente altaris fixi substantiam. ita ferè Barbof. in c. 1. h. t. n. 2. Unde etiam, ut Idem, ex citato à se Suar. Tom. 3. d. 81. a. 3. f. 5. Lit. D. Si totum altare, nimirum superior mensa simul cum structura ei basi citra utriusque disjunctionem moveretur loco, & alio transferretur, non execrabitur, aut locum habebit dispositio textus cit. c. 1. aliorumque similium; non tamen etiam execrandum separatione superioris mensæ à basi, quando mensa illius prius consecrata imponitur dein structura inferiori seu basi, docet Tabiena. v. altare. §. 5. quod ipsum sibi non displicere ait Castrop. loc. mox. citando. n. 9. propendente in item Suar. nisi ex ea fractura fragmentum illud notabilem deformitatem contrahat, de quo paulò post. Altare mobile seu portabile (unde & dictum Viaticum in c. ult. de privil. in 6.) est parvus lapis cum foramine; cui includantur reliquiae sacrae supposito sigillo, etiam solum amovibiliter impositus tabula lignea,

lignea, modò sit tantæ magnitudinis, ut patenam & calicem capiat. Barbol. l. c. n. 3. cum Abb. Unde etiam, ut idem, si frangatur ille lapis, modo dictam magnitudinem retineat, qualemque de cætero formam illud fragmentum retineat, etiam separatam à basi, cui includitur seu superimponitur (cujus posterioris contrarium juxta jam dicta est in altari fixo) non execrabitur, aut nova egebit consecratione. Sylv. v. altare q. 5. Suar. Tom. 3. in 2. p. d. 81. f. 4. Barbol. cit. alleg. 27. n. 25. Laym. l. c. n. 3. Coninck. Valsq. Sa & alii quos citat & sequitur Castrop. tr. 22. d. unic. p. 9. n. 7. ubi tamen addit, quòd si dubium sit, an diminutio seu fractura impediatur legitimam calicis & patenæ continentiam, Episcopum judicare debere & alteri hoc arbitrium committere non posse. Hujus autem inter utrumque altare differentie ratio est, quòd consecratio altaris portatilis respiciat solum ipsum lapidem, & non structuram, cui adhæret ornamentum, consecratio verò altaris fixi respiciat lapidem cum substructa ei basi, adeoque, si ab hac separaretur, execratur.

2. Resp. Secundo; Altare nonsecus ac Ecclesia de jure communi consecrari nequit nisi ab Episcopo, ita etiam, ut ab eo committi quoque ejus consecratio alteri Episcopo nequeat Azor. p. 1. l. 10. c. 27. q. 4. Barbol. de off. & pot. Episc. p. 2. cit. alleg. 27. n. 23. cum communi & juxta clara jura can. quamvis. dist. 68. & can. nullus. dist. 1. de consecrat. cum non minus sit Ordinis Episcopalis quàm consecratio Ecclesiæ. Potest tamen ea consecratio committi simplici sacerdoti à Papa, uti etiam religiosis societatis, versantibus in partibus remotissimis, ubi Episcopus Catholicus inveniri facile nequit, privilegio iis concessio à Paulo III. competere facultatem consecrandi altaria & FF. minoribus ab Honorio III. quin & Provincialibus Minorum Indiarum competere facultatem committendi aliis potestatem consecrandi aras, etiam pro usu alieno, in casu necessitatis, nimirum Episcopis in provincia non existentibus, ab Adriano VI. testatur Castrop. tr. 22. d. unic. n. 35. & Abbatibus cisterciensibus omnibus competere hoc privilegium concessum illis à Gregor. XIV. testatur Rodriq. tom. 1. qq. regul. q. 28. a. 2. Non tamen hæc potestas à simplici sacerdote acquiri potest per præscriptionem aut consuetudinem, etiam immemorabilem. Abb. in c. quanto. de consuetud. n. 3. Azor. l. c. n. 5. dicens esse communem omnium Arg. ejusdem c. quanto. unde ait Reiffent. h. t. n. 35. in fine. non sequendum Engels h. t. n. 9. dum cum de Franchis p. 2. q. 28. n. 3. contra communem DD. asserit, posse consuetudine acquiri potestatem exercendi ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis. Cui non patrociniatur illud; quæ privilegio, etiam consuetudine acquiri possunt; ut patet ex pluribus in contrarium adductis exemplis v. g. dum simplex sacerdos ex privilegio pontificio conferre potest ordines minores & Sacramentum Confirmationis, non tamen vi illius consuetudinis. item Laicus ex privilegio conferre potest beneficia non tamen vi consuetudinis aut præscriptionis, utpote quæ supponit possessionem capacitatis exercendi actus, per quos inducitur præscriptio aut consuetudo, qualis possessio citra privilegium haberi nequit.

Quæst. 957. An necessarium altari consecrando imponi reliquias SS.

Resp. Quanquam secundum sanctam antiquissimamque Ecclesiæ consuetudinem in consecratione Altaris maximè fixi, eidem includi & sigillo ocludi debeant reliquie sanctorum certæ, si haberi possunt, idque ad minimum sufficienter probetur ex

c. 1. h. t. & oratione quæ dicitur ad introitum missæ; Oramus te domine per merita sanctorum, quorum reliquie hic sunt &c. ut libenter admittunt AA. jam citandi. Non esse tamen id ad valorem consecrationis necessarium, contra Sylv. v. altare q. 1. Azor. p. 1. l. 10. c. 27. q. 8. Durandum & alios apud Castrop. l. c. n. 4. tenent Abb. in c. 1. de consecrat. Eccl. à n. 2. Suar. Tom. 3. in 3. p. d. 81. f. 5. Valsq. d. 233. c. 2. n. 16. Laym. in sum. l. 5. tr. 5. c. 6. n. 9. Castrop. l. c. n. 3. Pirh. h. t. n. 26. Reiffent. n. 40. Sed neque esse de præcepto generali docent AA. iidem, nisi quod Reiffent. dicat sententiam communissimam habere, dictam consuetudinem imponendi reliquias servandam esse de præcepto, pro ut ipsum fateatur Laym. cujus tamen contrarium Castrop. Pirh. aliique citatorum AA. rectè probant diluendo fundamenta adversariorum ostendendo nimirum, ex nullo jure tale præceptum generale erui posse. Siquidem esto, quòd c. placuit de consecratione. dist. 1. desumpto ex Concil. Carthagin. 5. can. 14. continetur desuper præceptum, illud tamen non poterit esse generale obligans totam Ecclesiam, quippe non latum à Concilio generali, nec receptum ab Ecclesia universali: ad hæc negetur dictum Concilium prohibere altaria sine reliquiis consecrari pro Sacrificio celebrando; sed solum prohibere ea consecrari sine reliquiis, tanquam memorias Martyrum, qualiter constructa per villas & campos meritò præcepit deici, ne essent occasio erroris putantibus ibi quiescere reliquias aliquas aut extare & tanquam vestigia & memorias alicujus martyris ibi passi. Sed neque ex can. 7. septime Synodi Generalis prohibentis templum aliquid sine reliquiis consecrari, inferri possit altaria illius debere continere reliquias dictas; cum sufficiat ad implendum illud præceptum, eas asservari in aliqua parte templi, vel etiam imponi super altari, sicut imagines aliæ illius ornamenta ita ferè Castrop. l. c. n. 5. qui etiam ait tali præcepto, dato gratis, quòd aliquid fuerit, meritò consuetudine derogatum dum multiplicatis tot altaribus vix inveniri possent sufficientes illis reliquie certæ. Oratio verò memorata sensum conditionatum habet, si ibi sunt reliquie, sive quorum reliquie hic sunt, non verò absolute assertivum, quòd ex ibi sunt, dum etiam additur; & omnium Sanctorum.

Quæst. 958. An & quando in altari non consecrato celebrari possit missa.

Resp. In eo ferè solo casu juxta probabilem & in praxi tutam sacerdos celebrare potest in altari, uti & in patena & calice nondum consecrato, & in paramentis nondum benedictis, quando alius sacerdos, sive bonæ, sive malæ fide in iis jam prius missam celebravit; eò quod ex prima illa celebratione, utpote æquivalente formæ consecrationis aliàs ab Ecclesia præscriptæ, consecrata & benedicta fuerunt, & deinceps talia remanserunt. ita Delb. l. c. f. 11. n. 16. & 17. remittens ad Henriq. l. 9. c. 27. n. 5. in Glof. lit. L. & in Glof. n. 6. lit. F. & P. Avila. de cens. a. 5. d. 7. Du. 3. concl. 2. Sa. V. Ecclesiæ. n. 19. Pasqualius Tom. 1. decis. 45. n. 4. & seq. Portel. in addit. ad dub. regular. V. Ecclesiæ. n. 5. & alios.

Quæst. 959. Qualiter Altaria execrentur, & nova consecratione egeant.

1. Resp. Primò: Altare tam mobile quam fixum continens in se reliquias SS. execrari seu consecrationem amittere, si sepulchro seu à loculo continente eas, effracto sigillo, eximantur reliquie affirmat communis sententia, ut ait Castrop. l. c. n. 6. citans pro ea Sylv. v. altare q. 8. Angel. V. eod. §. 2. Sa. n. 1. Laym.

Laym. l. c. 6. n. 9. Barb. de potest. Episc. p. 2. alleg. 27. n. 25. Bonac. de Sacrament. d. 4. q. ult. p. 9. n. 15. & Canonistas in c. 1. de consecrat. Altar. id tamen nullatenus colligi ex cit. c. asserunt Cönnick. q. 83. a. 3. du. 2. n. 240. Laym. Castrop. LL. cit. cum illud non loquantur de fractione & motione Sigilli, sed solum de fractione & dimiutione lapidis superpositi Sigillo. quin & Pirh. cit. n. 26. ex eo, quod dictum quest. precedenti, impositionem reliquiarum ad valorem consecrationis non requiri rectè inferre videtur, effractione Sigilli ex sublatione reliquiarum non execrari; nihilominus Castrop. et si ipse teneat, dictam impositionem non requiri, ait, quòd, cum consecratio & execratio pendeat tantum ex jure positivo, & communis sententia habeat, fractione & motione execrari Altare, credendum esse, usu & consuetudine sic firmatum esse, à quo recedere sit indecens. pro quo etiam quoque Laym.

2. Resp. Secundo præter ea, quæ dicta quest. antepenult. n. 1. de Altaris execratione per fractionem illius, addendum ferè illud unicum, quod contra Sylv. l. c. Henric. L. 6. c. 28. n. 1. in com. lit. R. Bonac. & Barbosa LL. cit. verius censet Castrop. l. c. n. 8. cum Laym. l. c. c. 6. n. 6. nimirum consecrationem non amitti per hoc, si co-nua Altaris frangantur, eò quod licet facta in his unctio & consecratio, tota tamen Ara ex ista unctio reddita, consecrata, quam proinde amittere non poterit, quin sacrificio in ea peragendo manserit apta.

Quest. 960. An & qualiter Altari fixo execratur Ecclesia?

R Esp. Execrato per fractionem vel motionem Altari fixo, nullatenus Ecclesia execratur, quia distincta consecratione consecrata sunt, ita juxta decisionem c. 1. h. t. quo corrigitur c. motum de consecrat. Eccl. dist. 2. Pirh. h. t. n. 28. Barb. in c. 2. h. t. n. 4. Vasq. Suar. Castrop. LL. cit. Sylv. V. Altare q. 11. Barbosa. n. 26. Laym. L. 5. tr. 5. c. 5. in fine. Mirand. in man. prel. tr. 2. q. 39. a. 7. è contra Altare consecratum remanere potest Ecclesia execrata, ut iidem, secus est de Altaris pollutione; hoc enim polluto per sanguinis vel feminis effusionem, Ecclesia polluta est, uti & contra Ecclesia polluta, omnia Altaria in ea fixa polluta censentur; quia polluto quolibet loco Ecclesie contingens totam Ecclesiam, ejusque cæmeterium contiguum afficit Laym. Castrop. Pirh. Barb. LL. cit. ejus ratio est, quòd pollutio individualiter respicit & concernit totum corpus Ecclesie, execratio autem respiciat totum subjectum destructum, sive illud sit Altare, sive Ecclesia. Barb. l. c. qui idem de Alrari portabili, et si amovibiliter statuto, quòd nimirum polluta Ecclesia censetur execratum, sentire videtur contra Sylv. & Armill.

Quest. 961. Calices, patenæ & paramenta sacerdotalia qualiter consecrantur & execrantur, & quid de campanis?

R Esp. Ad primum: quod dictum de consecratione Altaris, idem dicendum de consecratione calicis & patenæ, nimirum quòd de jure communi ea consecratio spectat ad solum Episcopum, & ab eo committi nequeat non Episcopo, neque etiam potestas ea consecrandi acquiri possit per consuetudinem, et si ea acquiri possit per privilegium Apostolicum; quorum ratio est, quia in illa

R. P. Lour. Jur. Can. Lib. III.

consecratione intervenit unctio ob quam intervenientiam ea de se respicit ordinem Episcopalem. & ita tenent Barb. cit. alleg. 27. n. 35. Azor. p. 1. L. 10. c. 28. q. 1. Belliz. Tom. tr. 8. c. 5. n. 102. Rodriq. Tom. 1. q. 19. a. 1. Reiffenst. h. t. n. 41. § 42. Porrè quid dicendum de pixide, in qua hostiæ consecratæ reponuntur, an pariter sicut calix consecrandus, aut saltem benedicendus, sicut corporalia propter contactum immediatum corporis Christi, vide apud Castrop. tr. 22. Punicæ. p. 10. n. 7. ubi et si decentissimum, ut saltem sit benedicta, dicat eum Azor. p. 1. L. 10. c. 27. q. 7. Laym. l. c. n. 6. Vasq. Bonac. Cönnick. & aliis, censet tamen cum iisdem, neutrum esse necessarium de præcepto, eò quòd id nullibi præcipiatur. His non obstante, quòd in pontificali habeatur benedictio specialis pro illa pixide. cum ibi multa habeantur benedictiones, non ut necessariæ, sed ut convenientes.

2. Resp. Ad secundum: calix & patena execrantur, & nova egent consecratione, ubi franguntur aut notabiliter formam perdunt, Sylv. V. calix. q. 2. Barb. l. c. n. 37. Laym. l. c. c. 6. n. 6. cum communi, qui tamen censet calices tornatiles non execrari per amotionem cuppæ à pede, tum quia non videntur forma, quam habent ex prima destinatione mutari, quin statim reparari possit; tum quia, ut ex Suar. Laym. l. c. cuppa calicis tornatilis per se sola videtur consecrata, secus quam in calicibus, qui pedem amovibilem non habent. Non tamen execrantur calix aut patena, ita ut nova consecratione egeant, si longo usu inauratio, etiam interior, eorum penitus sit absumpta. Sylv. Laym. LL. cit. Azor. l. c. q. 6. cum communi; eò quòd non solum aurum, quo inaurantur, sed totus calix & patena consecrantur & consecrata censeantur. Idem tanquam valde probabile, si de novo inaurantur, censet Laym. n. 7. Pelliz. l. c. n. 118. Cönnick. de Sacram. q. 83. a. 3. du. 3. n. 246. Dian. p. 2. tr. 1. miscell. resol. 3. Sa. V. calix. Reiffenst. & alii apud illum id confirmantes à pari, dum parietes Ecclesie consecrati non execrantur, aut de novo consecrantur, si cæmento ab eorum superficie decidente, vel etiam de industria abrafo, novo cæmento inducuntur, vel dealbantur, aut picturis exornantur. Contrarium tamen tenentibus Sylv. l. c. Barbosa. n. 38. Mirand. cum communi aliorum ex ea ratione, quòd et si aurum illud sit pars minor calicis & patenæ, censetur tamen principaliter ex contactu immediato corporis & sanguinis Christi, quod dem adversarii negant, consecrationem haberi ab illo contactu, sed a formula consecrationis, opponi posse videtur, quòd calix aliàs non consecratus censetur consecratus, adeoque etiam habere consecrationem ex eo quòd in eo non consecrato celebraverit Sacerdos aliquis.

3. Resp. Ad tertium primò: paramentorum seu vestium ad Missam pertinentium, puta corporalium, purificatoriorum palle, albæ, cinguli, manipuli, calulæ benedictio solennis de jure communi spectat ad solum Episcopum, ut Sylvester V. benedicere. Barb. de off. & potest. Episc. Alleg. 27. n. 42. Rodriq. Tom. 1. q. 19. a. 1. Reiffenst. h. t. n. 49. cum communi, ut nec illa benedictio ab Episcopo committi alteri, aut consuetudine acquiri potest, ut Barbosa. l. c. n. 42. Ugol. de potest. Episc. c. 32. n. 4. Posserin. de off. curati c. 2. n. 37. referens respons. congregat. s. rituum & communem. possunt id tamen etiam ex speciali concessione Pontificum,

T t t

tificum,

tificum, puta Leonis X. idem circa diſta paramenta aliaque pertinentia ad cultum divinum, in quibus Chriſma ſeu ſacra unctio non intervenit, ſuperiores ordinis minorum Ordinarii, & in eorum abſentia illorum Vicarii ſeu ſubſtituti, ut referunt Barboſ. *l. c. n. 44.* Rodriq. *l. c. Leza. V. benedictio. n. 8.* Pelliz. *l. c. n. 106.* Mirand. *Tom. 2. q. 40. n. 1.* uti &, ut iidem, Prælati alii regulares cum illis communicationem privilegiorum habentes, & in ſpecie etiam Societatis Jeſu, ut referunt Lezan. & Franchis *ex Congregat. Cardinal. de 13. Martii 1632.* Idque non tantum in uſum propriarum Eccleſiarum, ſed & aliarum quarumcunque, etiam non regularium ex conſeſſione facta ab Innocent. VIII. ſuperioribus Ordinis S. Hieronymi, prout referunt Rodriq. Mirand. Pelliz. apud Reiffenſt. *h. t. n. 52.* Huic poſtremo non obſtante declarat. *Cardin. paulò ante cit.* cum declarationes Cardinalium, utpote non facientes novam legem, aut jus, ſed interpretantes ſolum ambiguum & obſcurum, non poſſint ſpeciali privilegio claro in contrarium derogare, ut cum Franchis *p. 2. q. 28. n. 3.* Reiffenſt. *l. c.*

4. Reſp. Ad tertium ſecundo: paramenta execrantur, ſeu benedictionem amittunt, ut de novo benedicti debeant, ſi figuram priorem amittunt, aut ita lacerantur, & immutantur, ut reddantur inhabilia ad utlum, ad quem deſtinata ſunt. v. g. ſi ex ſtola fiat manipulus, ex corporali purificatorium, ex caſula ſtola, ſi alba perdat manicam, vel ita laceretur, ut eâ uti nequeat Sacerdos. Sylv. *V. benedictio. n. 6.* Barboſ. *n. 45.* Pelliz. *l. c. n. 117.* Reiffenſt. *n. 54.* ex ea ratione, quòd unumquodque paramentum benedicatur in ſua propria forma, forma autem det eſſe rei. non tamen execrantur, ſi ſucceſſivè lacerentur, & reſiciantur, aut præcia aliqua de novo eis aſſuantur, multoque minus ſi laventur, de qua lotionem, à quo & qualiter fieri debeat, vide Reiffenſt. *à. n. 55.* de aliis quoque requiſitis ad ſacrificium miſſæ in particulari, uti & de contractu vaſorum ſacrorum vide Caſtrop. *l. c. p. 10. per totum.*

5. Reſp. Ad quartum: Campanæ quoque à ſolo Epifcopo benedicti poſſunt, Abbates tamen ex-ercentes pontificalia poſſe eas benedicere etiam pro Eccleſiis extraneis, ex Averſa *q. 11. §. 13.* habet La croix *L. 6. p. 2. n. 406.* poſſe autem ſarum benedictionem alteri non Epifcopo à Papa, & quidem ſolo committi, quia intervenit unctio ſacri Chriſmatis, habet communis AA. Videtur tamen habere praxim in locis pluribus, ut earum benedictio ab Epifcopo committatur, & in ſpecie de Archi Epifcopalibus Coloniaſi & Trevereniſi id dicit, quòd ea committatur etiam ſuperioribus ordinum mendicantium etiam Societatis JEſu, habet La croix *l. c.* quem vide, de cætero non poſſe hanc benedicti campanas poteſtatem acquiri conſuetudine docent cum communi Barboſ. *l. c. n. 46.* Reiffenſt. *h. t. n. 48.* illud notandum, quòd campanæ numerentur à Caſtrop. *cit. p. 10. n. 7.* inter ea, quorum benedictio non eſt de præcepto, eſt formula benedictionis earundem habeatur in pontificali.

Quæſt. 962. Cæmeterium an, & quo modo conſecretur aut benedicatur?

Reſp. Cæmeterium (qui eſt locus autoritate Epifcopi deſignatus ad corpora fidelium ſepelienda) eodem modo conſecratur aut benedicitur, quo Eccleſia, & Eccleſiâ conſecratâ, etiam cæmeterium ei conjunctum præſumitur conſecratur, cum ſimul cum Eccleſia eodem ritu, ut patet ex Pontificali Romano, ſolet conſecrari, eſt etiam Eccleſiâ conſecrata, ſeorſim conſecrari poſſit & ſolet. ita Pirh. *h. t. n. 30.* Reiffenſt. *n. 29.* non niſi tamen ab Epifcopo, & quidem proprio, vel de hujus conſenſu ab alieno, ut idem cum Sylv. *V. Cæmeterium 3. num. 1.* Azor. *p. 2. L. 9. c. 6. q. 1. c. 6.* & hoc de jure communi, de cætero ob iisdem conſecrari poteſt, à quibus Eccleſia Reiffenſt. *l. c.*

C A P U T II.

De pollutione & reconciliatione Eccleſiæ & Cæmeterii.

Quæſt. 963. An & quando pollui dicantur, & in ſpecie quorum ſepultura polluantur Eccleſia & Cæmeterium.

1. Reſp. Primo: Pollui in genere dicitur Eccleſia, dum manente ejus forma materiali integra, adeoque conſecratione in ea accidit aliquid, quod à loci ſanctitate maximè alienum eſt, & in animis fidelium generat horrorem, ut in ejus deſeſtationem divina in ea celebrari Eccleſia vetuerit, donec ſanctis ritibus fuerit reconciliata Suar. *in 3. p. d. 81. S. 4. §. tertio.* Jordan. *L. 5. tit. 12. n. 142.* Wiefn. *h. t. n. 31.* Unde etiam patet differentia inter pollutionem & execrationem Eccleſiæ, utpote cujus conſecratio per hanc tollitur.

2. Reſp. Ad ſecundum: polluantur per hoc primò, quòd in iis ſepeliatur fidelis excommunicatus juxta *c. 7. b. t.* quod eſt loquatur de Cæmeterio tantum, eadem tamen & prior eſt ratio in

Eccleſiâ; cum per hoc non minùs inferatur irreverentia Eccleſiæ, quàm Cæmeterio. hoc ipſum tamen intelligendum poſt Concilium Conſtantienſe de excommunicato vitando, ſeu nominatim & publicè denunciato, & notorio percuffore Clerici. Azor. *l. c. c. 5. q. 1. §. 4.* polluitur. Delb. *de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. f. 5. n. 1.* Pirh. *h. t. n. 4.* Nav. *in man. c. 27. n. 152.* Barb. *cit. alleg. 27. n. 52.* Suar. *l. c. §. 4.* cum communi. Unde in Germania, aliisque locis ſeptentrionalibus, ubi Hæretici non ſunt nominatim excommunicati, ſed tolerati per eorum ſepulturam non polluantur Eccleſiæ aut Cæmeteria. Pirh. Delb. *LL. cit.* & conſequenter ut Delb. in iis locis excuſantur, qui celebrant in Eccleſiis, ubi Hæretici ſepulti. ſed neque per ſepulturam excommunicatorum non toleratorum, qui in articulo mortis dederunt ſigna ſufficientia contritionis, polluitur Eccleſia, cum etiam ii poſt mortem abſolvi poſſint à cenſuris, adeoque & in loco ſacro, ſepeliri, ibique ſepulci retineri, ita Delb. *l. c. f. 6. n. 11.* ſimiliter non polluitur per ſepul-
ram